

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

วิธีการลูกเสือ

สาระสำคัญ

พิธีการของลูกเสือเป็นเรื่องที่ลูกเสือวิสามัญทุกคนจะต้องศึกษาให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ลูกเสือวิสามัญเกิดความภาคภูมิใจในเกียรติของตนเองที่จะได้รับจากพิธีการนั้น เพราะถือว่าเป็นพิธีการที่มีความศักดิ์สิทธิ์ มีระเบียบแบบแผนจึงต้องเตรียมความพร้อมและตั้งใจปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. พิธีถวายราชสดุดี
2. พิธีเปิด-ปิดรอบเสาธง
3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง
4. พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ
5. พิธีเข้าประจำกอง

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับพิธีการลูกเสือวิสามัญ
2. จัดการวางแผนเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือวิสามัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของพิธีการลูกเสือวิสามัญต่าง ๆ ได้
2. บอกความเป็นมาของพิธีการลูกเสือวิสามัญต่าง ๆ ได้
3. บอกขั้นตอนในพิธีการลูกเสือวิสามัญต่าง ๆ ได้
4. ปฏิบัติตนในพิธีการลูกเสือวิสามัญตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.1 ความหมายของพิธีราชสดุดี

พิธีถวายราชสดุดี หมายถึงพิธีการทางลูกเสือ มีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมจิตแสดงความจงรักภักดี รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย

1.2 ความเป็นมาของพิธีราชสดุดี

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการให้ประกาศว่าวันที่ 25 พฤศจิกายน เป็นวันอภิlakขิตสมัยวันคล้ายวันสวรรคตแห่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย สมควรที่จะให้คณะลูกเสือทั่วพระราชอาณาจักรได้ชุมนุมกระทำพิธีน้อมจิต แสดงความจงรักภักดี และกตัญญูกตเวทิต่อพระองค์ผู้ได้ทรงเป็นประมุขแห่งคณะนี้มาแล้ว และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิบัติเป็นการประจำทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2472 เป็นปฐมตั้งแต่นั้นมา

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.2 ความเป็นมาของพิธีราชสดุดี (ต่อ)

พิธีถวายราชสดุดีครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อมีการประกาศพระบรมราชโองการ โดยจัดขึ้น ณ สามัคยาจารย์สมาคมในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ซึ่งดำรงตำแหน่งสภานายกกรรมการจัดการลูกเสือกรุงเทพ ในขณะนั้นเป็นองค์ประธาน โดยบทถวายราชสดุดีเดิมเป็นบทร้องในทำนองเพลงสุโขทัย

ต่อมาในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อจากประเทศสยามมาเป็นประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2482 จึงมีการเปลี่ยนแปลงบทถวายราชสดุดีเฉพาะสองวรรคแรก นอกนั้นยังคงไว้ตามเดิม

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.2 ความเป็นมาของพิธีราชสดุดี (ต่อ)

ซึ่งบทถวายราชสดุดีที่ปรากฏใช้ในปัจจุบันคือ

ข้าลูกเสื่อเชื้อไทยใจเคารพ
พระบาทมงกุฎเกล้าเจ้าจอมเมาลี
ทรงอุตสาห์อบรมบ่มนิสัย
ทรงสั่งสอนสรรพกิจวิทยา
ดั่งดวงจันทร์ทราทิตย์ประสิทธิ์แสง
พระคุณนี้จะสถิตสนิทใน

ขอน้อมนบบาทบงสุ์พระทรงศรี
ทรงปราณีก่อเกื้อลูกเสื่อมา
ให้มีใจรักชาติศาสนา
เป็นอาภา่องพุทธุฎมิไกร
กระจำงแจ่งแจ่มภพสบสมัย
ดวงหทัยทวยราชฐ์ไม่คลาดเอย

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.2 ความเป็นมาของพิธีราชสดุดี (ต่อ)

นอกจากจะจัดพิธีถวายราชสดุดีทุกวันที่ 25 พฤศจิกายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวหรือวันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าหรือวันวชิราวุธแล้ว ยังสามารถจัดพิธีถวายราชสดุดีในโอกาสอื่นๆ เช่น ในพิธีการเปิดการฝึกอบรมต่างๆ อาทิ การเปิดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การเปิดการอยู่ค่ายพักแรม หรือในพิธีการและกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.3 ขั้นตอนในพิธีถวายราชสดุดี

ประธานในพิธี ปฏิบัติดังนี้

1. ประธานเดินเข้ามาในบริเวณพิธี ถอดหมวกเดินไปยังหน้าพระบรมรูปหรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ถ้าประธานแต่งเครื่องแบบลูกเสือให้ทำวันทยหัตถ์ หากประธานไม่ได้แต่งเครื่องแบบลูกเสือให้ถวายคำนับ 1 ครั้ง จากนั้นรับพวงมาลัยหรือช่อดอกไม้จากเจ้าหน้าที่วางไว้บนพานหน้าพระบรมรูปหรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ แล้วจุดธูปเทียนตามลำดับ
2. นั่งคุกเข่าประนมมือถวายบังคม 3 ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืนทำวันทยหัตถ์หรือถวายคำนับ 1 ครั้ง
3. ถอยหลังออกมาเตรียมถวายราชสดุดีก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าวคุกเข่าขวาหลังตั้งเข่าซ้ายนั่งลงบนส้นเท้าขวา มือขวาแบคว่าวางลงบนเข่าขวา ศอกซ้ายวางบนเข่าซ้ายขนานลำตัวกำมือซ้ายหลวมๆ คว่ำลง เมื่อร้องเพลงราชสดุดี ให้ก้มหน้าเล็กน้อยและให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อสิ้นสุดเพลง

ประธานในพิธีถวายบังคมพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ รัชกาลที่ 6

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.3 ขั้นตอนในพิธีถวายราชสดุดี (ต่อ)

ผู้เข้าร่วมพิธี ปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อประธานเดินไปจุดธูปเทียน ทุกคนยืนตรง
2. เมื่อประธานลงนั่งคุกเข่าถวายบังคม พิธีกรสั่ง “นั่ง” “เตรียมถวายราชสดุดี” ทุกคนนั่งลงในท่าเตรียมถวายราชสดุดี
3. เมื่อประธานถอยออกมานั่งในท่าเตรียมถวายราชสดุดี พิธีกรจะนำถวายราชสดุดีให้ทุกคนร้องต่อพร้อมกัน
4. เมื่อจบบทถวายราชสดุดีแล้ว พิธีกรจะสั่งให้ทุกคน “ลุก” ทุกคนลุกขึ้นยืนพร้อมกัน

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.3 ขั้นตอนในพิธีถวายราชสดุดี (ต่อ)

ในกรณีที่สวมหมวกลูกเสือ ปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อประธานเดินไปจุดธูปเทียน ทุกคนยืนตรง
2. เมื่อประธานลงนั่งคุกเข่าถวายบังคม พิธีกรสั่ง “เตรียมถวายราชสดุดี-ถอดหมวก” ให้ทุกคนแบมือซ้ายและงอศอกจนแขนท่อนล่างได้ฉากกับแขนท่อนบน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้นข้างบนพร้อมกันนั้นใช้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวก (หมวกทรงกลมที่มีกะบังหน้าหมวก หมวกทรงหม้อตาล) หรือจับที่ปีกหมวกด้านหน้า (หมวกปีกกว้างพับข้างและไม่พับข้าง) หรือจับที่หมวกด้านขวา (หมวกทรงอ่อน) หรือจับที่ขอบหมวกบนด้านหน้า (หมวกกะลาสี) จากนั้นถอดหมวกออกจากศีรษะวางครอบหัวแม่มือซ้าย ให้นำหน้าหมวกหันไปทางขวา ขอบหมวกด้านนอกอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ (หมวกปีกพับข้างและหมวกทรงอ่อน หน้าหมวกหันเข้าหาตัว) ลดมือขวาลงอยู่ในท่าตรงพร้อมกับมือซ้ายจับหมวกด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วอื่นทั้งสี่

ลักษณะของท่า “เตรียมถวายราชสดุดี-ถอดหมวก”

1.

พิธีถวายราชสดุดี

1.3 ขั้นตอนในพิธีถวายราชสดุดี (ต่อ)

ในกรณีที่สวมหมวกลูกเสือ ปฏิบัติดังนี้ (ต่อ)

3. เมื่อพิธีกรสั่ง “**นั่ง**” “**เตรียมถวายราชสดุดี**” ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว คูกเข่าลง ตั้งเข่าซ้าย นั่งลงบนส้นเท้าขวา มือขวาแบคว่ำวางลงบนเข่าขวา มือซ้ายที่ถือหมวกวางพาดบนเข่าซ้าย และตั้งฉากกับเข่าซ้าย ด้านหน้าหมวกก็จะหันเข้าหาตัว (หมวกปีกพับข้างและหมวกทรงอ่อนหน้าหมวกหันไปทางซ้าย)
4. พิธีกรจะนำถวายราชสดุดี ให้ทุกคนร้องต่อพร้อมกัน
5. เมื่อจบบทถวายราชสดุดีแล้ว พิธีกรจะสั่งให้ทุกคน “**ลุก**” ลูกเสือลุกขึ้นยืนตรง งอศอกซ้ายจนแขนท่อนล่างได้ฉากกับแขนท่อนบน อยู่ในท่าถือหมวก
6. พิธีกรสั่ง “**สวมหมวก**” ลูกเสือใช้มือขวาจับหมวกที่อยู่ในมือซ้ายในลักษณะเดียวกันกับการถอดหมวก แล้วยกหมวกขึ้นสวมลงบนศีรษะ มือซ้ายช่วยจับหมวก เรียบร้อยแล้ว ลดมือทั้งสองมาอยู่ในท่าตรง

ลักษณะของท่า “นั่ง” “เตรียมถวายราชสดุดี”

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

2.1 ความหมายของพิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

พิธีรอบเสาชิงในการอยู่ค่ายพักแรม (การฝึกอบรบ) หมายถึงการประชุมที่จัดขึ้นรอบเสาชิงของลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือที่มาร่วมกันในการเข้าค่ายพักแรม เพื่อเริ่มกิจกรรมประจำวัน

2.2 ความเป็นมาของพิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

เนื่องด้วยกระบวนการทางการลูกเสือเป็นกระบวนการกลุ่ม ดังนั้นในการเริ่มปฏิบัติกิจกรรมประจำวันเมื่อมาอยู่ค่ายพักแรมจำเป็นจะต้องมาร่วมกันแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ตามคำปฏิญาณของลูกเสือในข้อที่ 1 และเพื่อนัดหมาย กำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อำนวยการค่ายหรือผู้อำนวยการฝึกอบรบได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและให้โอวาทประจำวัน

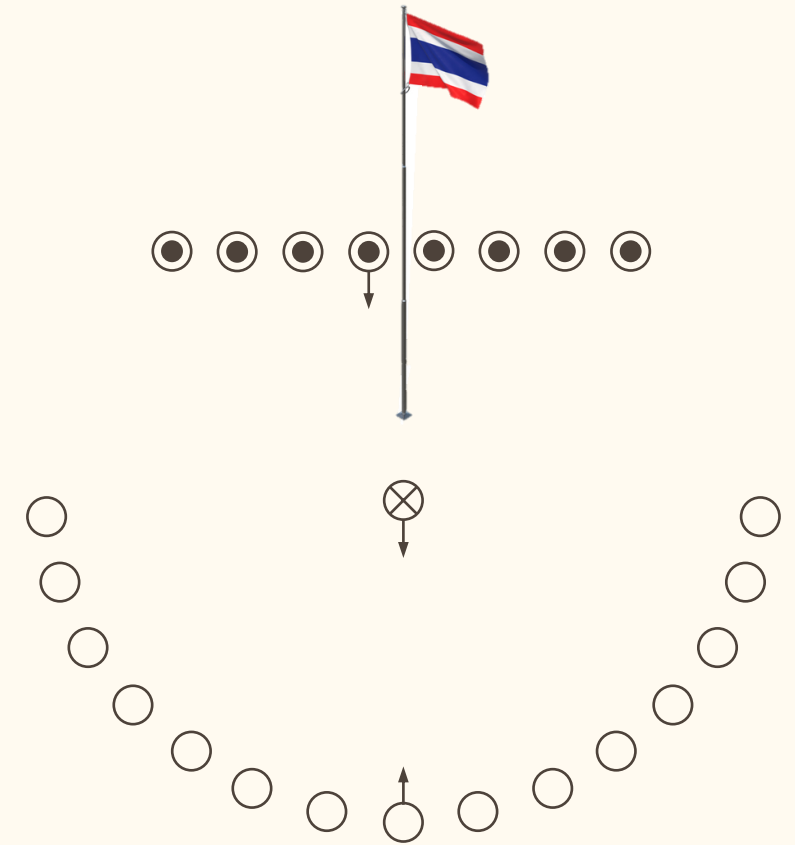
2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาธง

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาธง

พิธีรอบเสาธงวันแรก

1. ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรม) ยืนอยู่หลังเสาธงพร้อมกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือและวิทยากรโดยผู้อำนวยการฝึกอยู่ตรงกลาง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว พิธีกรประจำวันยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ให้สัญญาณมือเรียกแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม ลูกเสือเข้าแถวรูปครึ่งวงกลมตามลำดับหมู่ หมู่แรกอยู่ทางซ้ายมือของพิธีกร นายหมู่อยู่แนวเดียวกับพิธีกร และรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกร และอยู่ในแนวเดียวกับพิธีกร พิธีกรสั่ง “จัดแถว” เมื่อเรียบร้อยแล้วสั่ง “นิ่ง” และ “ตามระเบียบ-พัก”

○ ลูกเสือวิสามัญ

⊗ พิธีกร

● ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรม) ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และวิทยากร

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิงช้า

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาชิงช้า (ต่อ)

พิธีรอบเสาชิงช้าวันแรก (ต่อ)

1. พิธีกรนัดหมายหมู่บริการในการชักธงชาติ นำร้องเพลงชาติ และนำสวดมนต์ จากนั้นพิธีกรสั่ง “กอง-ตรง”
2. พิธีกรเชิญผู้ชักธงชาติ แล้วถอยกลับไปยืนอยู่ในแถวผู้บังคับบัญชาลูกเสือทางขวา ลูกเสือในหมู่บริการ 2 คนที่มีหน้าที่ชักธงชาติวิ่งออกมา ยืนห่างจากหน้าเสาชิงช้าประมาณ 3 ก้าว ทำวันทยหัตถ์เตรียมชักธงชาติ
3. พิธีกรก้าวขึ้นมา 1 ก้าว สั่ง “เคารพธงชาติ-วันทยา-วุธ” (ในกรณีไม่มีอาวุธ สั่งเพียงเคารพธงชาติเท่านั้น) ทุกครั้งที่ออกคำสั่งให้ก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว แล้วถอยกลับเข้าที่เดิม
4. ลูกเสือหมู่บริการนำร้องเพลงชาติ และลูกเสือชักธงชาติขึ้น พร้อมกับลูกเสือทุกคนร้องเพลงชาติจนจบ ลูกเสือที่ชักธงชาติผูกเชือกที่ชักธงชาติ ทำความเคารพ กลับหลังหัน วิ่งเข้าที่เดิม

ผู้ชักธงชาติในการพิธีเปิดค่ายหน้าเสาธง

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาชิง (ต่อ)

พิธีรอบเสาชิงวันแรก (ต่อ)

6. พิธีกรสั่ง “**เรียบ-อาวุธ**” (ในกรณีไม่มีอาวุธ ไม่ต้องสั่ง)
7. พิธีกรสั่ง “**ถอดหมวก**” ลูกเสือถอดหมวก พนมมือเตรียมสวดมนต์ ลูกเสือในหมู่บริการนำสวดมนต์ เมื่อสวดมนต์จบแล้วพิธีกรสั่ง “**สงบนิ่ง**” แล้วสั่ง “**สวมหมวก**” “**ตามระเบียบ-พัก**”
8. พิธีกร เชิญผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กล่าวปราศรัย ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) เดินมาที่หน้าเสาชิง พิธีกรสั่ง “**กอง-ตรง**” “**วันทยา-วุธ**” เมื่อผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) รับความเคารพ พิธีกรสั่ง “**เรียบ-อาวุธ**” “**ตามระเบียบ-พัก**” (ในกรณีไม่มีอาวุธ ใช้เฉพาะคำสั่ง “**กอง-ตรง**” และ “**ตามระเบียบ-พัก**”)

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาธง

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาธง (ต่อ)

พิธีรอบเสาธงวันแรก (ต่อ)

9. ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กล่าวคำปราศรัย และให้โอวาท เมื่อจบแล้วพิธีกรสั่ง “กอง-ตรง” “วันทยา-วุธ” เมื่อผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) รับความเคารพ พิธีกรสั่ง “เรียบ-อาวุธ” “ตามระเบียบ-พัก” (ในกรณีไม่มีอาวุธ ใช้เฉพาะคำสั่ง “กอง-ตรง” และ “ตามระเบียบ-พัก”)
10. ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กลับเข้าที่เดิมพิธีกรเดินไปที่หน้าเสาธงกล่าวนัดหมายกิจกรรมประจำวัน จากนั้นสั่ง “กอง-ตรง” “กอง-แยก” ลูกเสือทำขวาหันแล้วแยกย้ายกันออกไปเป็นหมู่ ปฏิบัติตามที่นัดหมาย

ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรม) กล่าวคำปราศรัย

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาชิง (ต่อ)

พิธีรอบเสาชิงวันถัดไป

ให้ดำเนินการตามขั้นตอนในพิธีรอบเสาชิงวันแรก ตั้งแต่ข้อ 1.-8. แล้ว

9. จากนั้นผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กล่าวทักทายแล้วเชิญคณะสายตรวจรายงานผลการตรวจเยี่ยมเรื่องที่มีอบหมาย เมื่อสายตรวจรายงานผลเรียบร้อยแล้ว ในกรณีที่มีรางวัลหรือกิจกรรมพิเศษอื่นใดที่เกี่ยวกับลูกเสือก็อาจดำเนินการได้ตามความเหมาะสม หลังจากนั้นผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กล่าวสรุปผลงาน ให้ข้อคิดเห็น และให้โอวาท

สายตรวจกล่าวรายงานผลการตรวจเยี่ยมตามที่ได้รับมอบหมาย

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิง

2.3 ขั้นตอนในพิธีเปิดรอบเสาชิง (ต่อ)

พิธีรอบเสาชิงวันถัดไป (ต่อ)

10. พิธีกรสั่ง “กอง-ตรง” “วันทยา-วุธ” เมื่อผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) รับความเคารพ พิธีกรสั่ง “เรียบ-อาวุธ” “ตามระเบียบ-พัก” (ในกรณีไม่มีอาวุธใช้เฉพาะคำสั่ง “กอง-ตรง” และ “ตามระเบียบ-พัก”)
11. ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) กลับเข้าที่เดิมพิธีกรเดินไปที่หน้าเสาชิงกล่าวนัดหมายกิจกรรมประจำวัน จากนั้นสั่ง “กอง-ตรง” “กอง-แยก” ลูกเสือทำขวาหันแล้วแยกย้ายกันออกไปเป็นหมู่ปฏิบัติตามที่นัดหมาย

ทั้งนี้ในเวลา 18.00 น. ของทุกวัน ลูกเสือหมู่บริการ 2 คน ที่ได้รับมอบหมาย แต่งเครื่องแบบลูกเสือ ชักธงชาติลง ตามสัญญาณนกหวีด

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาธง

2.4 ขั้นตอนในพิธีปิดรอบเสาธง

1. ผู้อำนวยการค่าย (ฝึกอบรบ) ยืนอยู่หลังเสาธงพร้อมกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือและวิทยากร โดยผู้อำนวยการฝึกอยู่ตรงกลาง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว พิธีกรประจำวันยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ให้สัญญาณมือเรียกแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม ลูกเสือเข้าแถว รูปครึ่งวงกลมตามลำดับหมู่ หมู่แรกอยู่ทางซ้ายมือของพิธีกร นายหมู่อยู่แนวเดียวกับพิธีกร และรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือของพิธีกรและอยู่ในแนวเดียวกับพิธีกร พิธีกรสั่ง “**จัดแถว**” เมื่อเรียบร้อยแล้วสั่ง “**นิ่ง**” และ “**ตามระเบียบบ-พัก**”
2. พิธีกรนัดหมายหมู่บริการในการนำสวดมนต์ชักธงชาติจากนั้นพิธีกรสั่ง “**กอง-ตรง**”
3. พิธีกรสั่ง “**ถอดหมวก**” ลูกเสือถอดหมวก พนมมือเตรียมสวดมนต์ ลูกเสือในหมู่บริการนำสวดมนต์ เมื่อสวดมนต์จบแล้วพิธีกรสั่ง “**สงบนิ่ง**” แล้วสั่ง “**สวมหมวก**”

การชักธงชาติและธงลูกเสือ

2.

พิธีเปิด-ปิดรอบเสาชิงช้า

2.4 ขั้นตอนในพิธีปิดรอบเสาชิงช้า (ต่อ)

4. พิธีกรเชิญผู้ชักธงชาติ แล้วถอยกลับไปยืนอยู่ในแถวผู้บังคับบัญชาลูกเสือทางขวาลูกเสือในหมู่บริการ 2 คนที่มีหน้าที่ชักธงชาติวิ่งออกมา ยืนห่างจากหน้าเสาชิงช้าประมาณ 3 ก้าว ทำวันทยหัตถ์เตรียมชักธงชาติลง
5. พิธีกรก้าวขึ้นมา 1 ก้าว สั่ง “**เคารพธงชาติ-วันทยา-วุธ**” (ในกรณีไม่มีอาวุธ สั่งเพียงเคารพธงชาติเท่านั้น) ทุกครั้งที่ออกคำสั่งให้ก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว แล้วถอยกลับเข้าที่เดิม
6. ลูกเสือที่ชักธงชาติลง ผูกเชือก แล้วทำความเคารพ กลับหลังหัน วิ่งเข้าที่เดิม
7. พิธีกรสั่ง “**เรียบ-อาวุธ**” “**กลับหลัง-หัน**” “**วางอาวุธ**” “**กลับหลัง-หัน**” (ในกรณีไม่มีอาวุธ ไม่ต้องสั่ง)
8. พิธีกรสั่งให้ลูกเสือ และเชิญคณะผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (วิทยากร) เข้าร่วมจับมือเป็นวงกลม แล้วนำร้องเพลงสามัคคีชุมนุมร่วมกัน

พิธีปิดกองลูกเสือ ร้องเพลงพร้อมจับมืออำลา

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือวิสามัญ จะต้องมีการเปิด-ปิดประชุมกอง และดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนการสอนของวิชาลูกเสือ เพื่อให้การทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการเปิด-ปิดประชุมกองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้เพื่อทำกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ของการเปิด-ปิดประชุมกองได้ตามกำหนดเวลาที่วางไว้ ทั้งนี้การเปิด-ปิดประชุมกองเป็นการฝึกวินัยให้แก่ลูกเสือ เช่น การจัดแถว การแต่งกาย พิธีการเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเคารพธงชาติ การชักธงชาติ ตลอดจนจรรยาบรรณต่าง ๆ นับเป็นพิธีการที่สำคัญสำหรับการฝึกลูกเสือแต่ละครั้ง

การเปิด-ปิดประชุมกองในการเรียนการสอน
กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

ผู้ที่ทำหน้าที่ในการเปิดและปิดประชุม คือผู้กำกับกอง โดยมีรองผู้กำกับทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย เช่น ตรวจสอบสภาพ ตรวจสอบอุปกรณ์การฝึก ตรวจสอบเครื่องแบบ และทำหน้าที่ช่วยสอน โดยปกติทั่วๆ ไปการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ 1 คาบ จะใช้เวลา 50 นาที ซึ่งเป็นระยะเวลาที่พอเหมาะ จึงควรจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสมกับเวลา

กิจกรรม	ระยะเวลา
1. พิธีเปิดประชุมกอง (ชักธงชาติขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจสอบ แยก)	5 นาที
2. เกมหรือเพลง	5 นาที
3. การสอนตามเนื้อหา	30 นาที
4. การอ่านนิทานหรือเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิดประชุมกอง (นัดหมาย ตรวจสอบเครื่องแบบ ชักธงชาติลง เลิก)	5 นาที

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

การเปิด-ปิดประชุมกองในการเรียนการสอน
กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

การเรียนการสอนวิชาลูกเสือวิสามัญของโรงเรียนและวิทยาลัยที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจะดำเนินการสอน 2 คาบ คาบละ 50 นาที ต่อสัปดาห์ สำหรับวิทยาลัยชุมชนของกรมพลศึกษาทั้ง 17 แห่ง จะจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือวิสามัญได้ 3 คาบ ต่อสัปดาห์ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 150 นาที แต่โดยปกติการสอนกิจกรรมลูกเสือวิสามัญโดยทั่วๆ ไปตามสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา จะใช้เวลา 1 คาบ คาบละ 50 นาที

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.1 ขั้นตอนในพิธีเปิดประชุมกอง

ผู้กำกับ

ยืนหน้าเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ 3 ก้าว ให้สัญญาณเรียกแถว “กอง” และทำสัญญาณมือเรียกแถว ครึ่งวงกลม

ลูกเสือ

เข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม หมู่ที่ 1 อยู่ทางซ้ายของผู้กำกับ เรียงลำดับไปจนถึงหมู่สุดท้าย นายหมู่ของหมู่ที่ 1 ผู้กำกับ และรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายยืนอยู่แนวเดียวกัน ส่วนรองผู้กำกับจะยืนอยู่หลังเสาธงเป็นแถวหน้า กระดานแถวเดียว ห่างจากเสาธงโดยประมาณ การจัดแถวระยะเคียงให้ลูกเสือยกศอกข้างซ้าย ฝ่ามือแตะเอว ส่วนรองนายหมู่ทุกหมู่ (ยกเว้นหมู่สุดท้าย) ให้เหยียดแขนซ้ายออกด้านข้าง เพื่อเว้นช่องว่างระหว่างนายหมู่ที่ 1 ช่วงแขน และลูกเสือทุกคน (ยกเว้นนายหมู่ของหมู่ที่ 1) สะบัดหน้าไปทางขวา

ผู้กำกับ

เมื่อเห็นว่าเรียบร้อยแล้ว สั่ง “กอง-นิ่ง”

ลูกเสือ

ลดมือลงและสะบัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.1 ขั้นตอนในพิธีเปิดประชุมกอง (ต่อ)

ผู้กำกับ

สั่ง “ตามระเบียบ-พัก”

ลูกเสือ

อยู่ในท่าพักตามระเบียบ

รองผู้กำกับ

ยืนท่าพักตามระเบียบ

ผู้กำกับ

นัดหมายลูกเสือหมู่บริการ เรื่อง การชักธงชาติ นำร้องเพลงชาติ และสวดมนต์ (นำเพียงคนเดียว) แล้วสั่ง “กอง-ตรง”

ลูกเสือ

อยู่ในท่าตรง

ผู้กำกับ

เมื่อสั่งเสร็จแล้ว ให้ก้าวถอยหลังเฉียงไปทางขวาหรือทางซ้ายก็ได้ เพื่อไม่ให้ขวางลูกเสือหมู่บริการที่จะออกมาชักธงชาติ และควรจะอยู่ในแนวเดียวกับเสาธง

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.1 ขั้นตอนในพิธีเปิดประชุมกอง (ต่อ)

ลูกเสือ

หมู่ที่ทำหน้าที่บริการ 2 คน ฝากอาวุธไว้กับลูกเสือข้างเคียงแล้ววิ่งไปยืนที่หน้าเสาธงพร้อมกัน ยืนห่างเสาธงประมาณ 3 ก้าว ทำวันทยหัตถ์พร้อมกันแล้วลดมือลง ผู้ที่ยืนทางขวามือก้าวเท้าไปข้างหน้า 2 ก้าว (ก้าวเท้าซ้ายถอยเท้าซ้าย) แล้วขีดเท้าอยู่ในท่าตรง แก้มเชือกผูกธง แล้วถอยหลังกลับมายืนท่าเดิม ส่งเชือกเส้นหนึ่งให้คนข้างๆ โดยให้เชือกเส้นที่มีฝืนธงชาติอยู่ทางขวามือ ชายธงอยู่ระดับบ่า

ผู้กำกับ

สั่ง “กอง-วันทยาวิธ” (ลูกเสือที่อยู่ในแถวทำวันทยาวิธทุกคน ผู้กำกับและรองผู้กำกับทำวันทยหัตถ์ทุกคน)

ลูกเสือ

ตัวแทนหมู่บริการ 1 คน นำร้องเพลงชาติ เมื่อเพลงชาติจบและธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาแล้ว ผู้ที่เข้าไปแก้มเชือกจะเป็นผู้เข้าไปผูกเชือก ใช้ขั้นตอนการก้าวเท้าเข้าและก้าวเท้าออกเหมือนกับการเข้าไปแก้มเชือกแล้วกลับมายืนคู่กัน ทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลง กลับหลังหัน วิ่งกลับที่เดิม นำอาวุธกลับมาทำวันทยาวิธ เหมือนกับลูกเสือคนอื่นๆ

ผู้กำกับ

เมื่อลูกเสือผู้ชักธงชาติลดมือลง ผู้กำกับและรองผู้กำกับทุกคนลดมือลงพร้อมกัน

รองผู้กำกับ

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.1 ขั้นตอนในพิธีเปิดประชุมกอง (ต่อ)

ลูกเสือ

กลับไปยืนตำแหน่งเดิมและสั่ง “**เรียบ-อาวุธ**” อาจจะสั่ง “เตรียมสวดมนต์” หรือ “สวดมนต์” เพื่อเป็นการเตือนให้ลูกเสือทุกคนยกอาวุธ โดยให้โคนอาวุธอยู่ระหว่างนิ้วโป้งเท้าทั้งสองข้าง และส้นเท้าชิดกัน พิงอาวุธไว้ที่แขนพับข้างซ้าย ใช้มือขวาถอดหมวกและหนีบหมวกด้วยฝ่ามือทั้งสองข้าง ให้ด้านในของหมวกอยู่ทางซ้าย หันตราคณะลูกเสือแห่งชาติเข้าหาตัว ตัวแทนหมู่บริการนำสวดมนต์และสงบนิ่ง โดยหย่อนแขนทั้งสองข้างลงมาด้านหน้า ใช้มือขวาจับขอบหมวกให้ด้านในของหมวกหันเข้าหาตัว ตราคณะลูกเสือแห่งชาติอยู่ทางขวา และใช้มือซ้ายจับที่หลังมือขวาในลักษณะประคอง

ผู้กำกับ

จะสั่งให้สวดหมวกหรือไม่สั่งก็ได้ ลูกเสือจะสังเกตผู้กำกับ ถ้าผู้กำกับสวดหมวกลูกเสือก็ต้องปฏิบัติตามและยืนอยู่ในท่าตรง แล้วผู้กำกับจะสั่ง “**ตามระเบียบ-พัก**” โดยอยู่ในท่าพักตามระเบียบ

ลูกเสือ

อยู่ในท่าพักตามระเบียบ

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

การตรวจและการรายงาน โดยการตรวจและการรายงานในพิธีเปิดประชุมกองสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือถ้ารองผู้กำกับมีจำนวนเพียงพอให้รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจ แต่ถ้าจำนวนรองผู้กำกับไม่เพียงพอให้นายหมู่เป็นผู้ตรวจ

การตรวจและการรายงาน

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

ผู้กำกับ

สั่งให้รองผู้กำกับตรวจ

รองผู้กำกับ

เดินออกมาทำวันทยหัตถ์ แสดงความเคารพผู้กำกับ แล้วเดินไปยืนตรงหน้านายหมู่ห่างจากนายหมู่ประมาณ 3 ก้าว (สมมติว่าเป็นหมู่ที่ 1)

นายหมู่

สั่ง “หมู่ที่ 1 ตรง” กรณีมีอาวุธสั่ง “วันทยาอาวุธ” ลูกเสือหมู่ที่ 1 ทุกคนทำวันทยาอาวุธ (กรณีไม่มีอาวุธนายหมู่ทำวันทยหัตถ์)

รองผู้กำกับ

ทำวันทยหัตถ์ รับการเคารพ

นายหมู่

ลดมือลง กรณีมีอาวุธสั่ง “เรียบอาวุธ” แล้วก้าวออกมา 1 ก้าว ทำวันทยหัตถ์ (กรณีมีอาวุธ ทำวันทยาอาวุธ) และรายงาน “หมู่ที่ 1 พร้อมที่จะได้รับการตรวจแล้วครับ” ลดมือลง (กรณีมีอาวุธ สั่งลูกเสือหมู่ที่ 1 “เรียบอาวุธ” และถอยหลังเข้าที่เดิม)

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

รองผู้กำกับ

ก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว โดยก้าวเท้าขวาไปแล้วชิดเท้าซ้ายตาม เพื่อตรวจนายหมู่ก่อนแล้วแยกเท้าไปทางขวา ที่ละก้าว เพื่อตรวจคนต่อ ๆ ไปจนครบทุกคน

นายหมู่

เมื่อรับการตรวจเสร็จแล้ว ให้ก้าวออกมาข้างหน้า 2 ก้าว (ถ้ามีอาวุธให้นำอาวุธออกมาด้วย) แล้วกลับหลังหัน หันหน้าเข้าหาลูกเสือในหมู่ของตนเอง แยกเท้าตามรองผู้กำกับไปเรื่อย ๆ (นายหมู่จะอยู่ทางซ้ายมือ และหลัง รองผู้กำกับเล็กน้อย)

รองผู้กำกับ

ถ้าเห็นลูกเสือคนใดมีข้อบกพร่อง ให้บอกข้อบกพร่องกับนายหมู่ (รองผู้กำกับจะไม่แตะต้องตัวลูกเสือ)

นายหมู่

เมื่อตรวจเสร็จ นายหมู่จะวิ่งอ้อมหลังรองผู้กำกับและอ้อมหลังแถวกลับไปยืนที่เดิม

รองผู้กำกับ

เดินกลับมาอยู่ในที่เดิมเช่นกัน เพื่อรับการขอบคุณจากลูกเสือ

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

นายหมู่

กรณีมีอาวุธสิ่ง “วันทยาอวุธ” (กรณีไม่มีอาวุธ เฉพาะนายหมู่ทำวันทยหัตถ์) “หมู่ที่ 1 ขอขอบคุณครับ” แล้วนายหมู่ลดมือลงสิ่ง “ตามระเบียบ-พัก”

รองผู้กำกับ

ทำวันทยหัตถ์ตอบลูกเสือ ลดมือลง และกลับหลังหันวิ่งไปรายงานผลการตรวจต่อผู้กำกับ ใครเสร็จก่อนให้ไปรายงานก่อน โดยยืนห่างจากผู้กำกับพอประมาณ จะยืนทิศใดก็ได้ ทำวันทยหัตถ์ รายงาน “ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปตรวจ... ของหมู่ที่ 1 ผลปรากฏว่า... ทุกคนครับ” ลดมือลง แล้วกลับไปยืนที่เดิม

ผู้กำกับ

ทำวันทยหัตถ์รับการเคารพทุกครั้ง ลดมือลงเมื่อรับรายงานครบแล้ว อบรม และสิ่ง “กอง-ตรง” สิ่ง “กองแยก”

ลูกเสือ

ทำขวาหัน แล้วแยกแถวออกไปยืนอยู่ในบริเวณใกล้ ๆ เพื่อเตรียมตัวเล่นเกมหรือร้องเพลงตามที่คุณกำกับได้เตรียมไว้

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

2. นายหมู่เป็นผู้ตรวจและรายงาน

1) การตรวจของนายหมู่ โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

ผู้กำกับ

สั่ง “นายหมู่ตรวจ... ในหมู่ของตน”

นายหมู่

เมื่อได้ยินคำสั่งนายหมู่ทำวันทยาอวุธ (ลูกเสือทุกคนอยู่ในท่าพักตามระเบียบ) กรณีไม่มีอาวุธ ทำวันทยหัตถ์

ผู้กำกับ

ทำวันทยหัตถ์ รับการเคารพ (ครั้งเดียว)

นายหมู่

กรณีมีอาวุธสั่ง “**เรียบอาวุธ**” ก้าวออกมา 3 ก้าว กลับหลังหันไปหาหมู่ของตน

รองนายหมู่

นายหมู่ก้าวออกมาข้างหน้า รองนายหมู่กลับหลังหัน วิ่งอ้อมหลังหมู่ของตนไปทำหน้าที่แทนนายหมู่ (รองนายหมู่ ทำหน้าที่เหมือนนายหมู่ และนายหมู่ทำหน้าที่เหมือนรองผู้กำกับทุกประการ ยกเว้นการออกไปรายงาน)

3.

พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

2. นายหมู่เป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

- 2) การรายงานของนายหมู่ หมู่ใดตรวจเสร็จก่อนให้กลับหลังหันมาหาผู้กำกับแล้วยืนรอกจนกว่าหมู่บริการจะตรวจเสร็จ เมื่อหมู่บริการตรวจเสร็จแล้ว จะนำนายหมู่มาเข้าแถวหน้ากระดานหน้าผู้กำกับ ห่างประมาณ 6 ก้าว โดยนายหมู่ของหมู่บริการอยู่ทางซ้ายมือของผู้กำกับ และหมู่อื่นๆ เรียงลำดับตามหมู่ โดยรายงานดังนี้

เมื่อหมู่ที่ 2 เป็นหมู่บริการ นายหมู่หมู่ที่ 2 จะต้องเป็นผู้รายงานก่อน

นายหมู่หมู่ที่ 2

ทำวันทยาอรรถแล้วเรียบอาอรรถ ก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว ทำวันทยาอรรถ สะบัดหน้าไปทางผู้กำกับ (รายงานเหมือนที่รองผู้กำกับเป็นผู้รายงาน) เสร็จแล้วเรียบอาอรรถ ถอยหลังยืนที่เดิม ทำวันทยาอรรถ ขณะเดียวกันนายหมู่หมู่ที่ 3 ที่จะเป็นผู้รายงานคนต่อไป ให้ทำวันทยาอรรถพร้อมกับนายหมู่หมู่ที่ 2 ด้วย และเรียบอาอรรถพร้อมกัน

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

2. นายหมู่เป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

2) การรายงานของนายหมู่ (ต่อ)

นายหมู่หมู่ที่ 3

ก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว ทำวันทยาอรรถ संबัดหน้าไปทางผู้กำกับ เมื่อกล่าวรายงานจบให้เรียบอาวุธ ถอยหลังยืนที่เดิม ขณะเดียวกันนายหมู่หมู่ที่ 4 ทำวันทยาอรรถพร้อมกับนายหมู่หมู่ที่ 3 และเรียบอาวุธพร้อมกัน โดยจะรายงานด้วยวิธีดังกล่าวนี้จนครบทุกหมู่ (กรณีไม่มีอาวุธ ทำท่าวันทยหัตถ์ รายงานเสร็จลดมือลง ถอยหลังยืนที่เดิม)

ผู้กำกับ

ทำความเคารพตอบทุกครั้ง เมื่อลูกเสือทำความเคารพ และจะลดมือลงทุกครั้งเมื่อเรียบอาวุธ หรือลดมือลง เมื่อคนสุดท้ายรายงานเสร็จแล้ว สั่ง “เข้าที่”

นายหมู่

ทำขวาหันพร้อมกัน แล้ววิ่งกลับที่เดิม

รองนายหมู่

เมื่อนายหมู่วิ่งกลับมาที่หมู่ของตน ให้กลับหลังหันวิ่งอ้อมแถวกลับไปยืนที่เดิม ทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ จะอยู่ในท่าพักตามระเบียบเหมือนกับลูกเสือในหมู่ของตน

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.2 เกมหรือเพลง

เกมที่ใช้สอนควรให้เหมาะสมกับเพศและวัยของผู้เล่น หรือนำเพลงมาร้องก็ได้เพื่อที่จะนำเข้าสู่เนื้อหาต่อไป

3.3 เนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาที่จะนำมาสอน ผู้สอนต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า โดยจะเป็นการสอนแบบฐานหรือเป็นการบรรยายรวมก็ได้

3.4 การเล่านิทานหรือเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

โดยผู้สอนจะต้องเตรียมนิทานหรือเรื่องสั้นที่สอดคล้องกับบทเรียนหรือสถานการณ์นั้น ๆ รวมถึงความเหมาะสมกับเพศและวัยของผู้เรียน

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.5 ขั้นตอนในพิธีการปิดประชุมกอง

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

ผู้กำกับ

ทำสัญญาณมือเรียกแถวครึ่งวงกลม การจัดแถวและใช้คำสั่งเช่นเดียวกับพิธีเปิดประชุมกอง แล้วสั่ง “ตามระเบียบ-พัก” จากนั้นนัดหมายเกี่ยวกับการเตรียมการในการเรียนการสอนของสัปดาห์ถัดไป แล้วสั่งให้รองผู้กำกับตรวจเครื่องแบบ เพราะลูกเสือจะต้องแต่งกายให้เรียบร้อยและถูกระเบียบก่อนที่จะไปเรียนวิชาอื่นหรือกลับบ้าน

รองผู้กำกับ

เดินไปยังหมู่ที่ตนเองจะตรวจ ห่างจากนายหมู่ประมาณ 3 ก้าว ปฏิบัติเช่นเดียวกับพิธีเปิด โดยตรวจเครื่องแบบของนายหมู่ก่อน หลังจากนั้นนายหมู่รายงานเหมือนพิธีเปิดแล้ว รองผู้กำกับจะก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว ตรวจเครื่องแบบด้านหน้าของนายหมู่เสร็จแล้วสั่งนายหมู่ “กลับหลัง-หัน”

นายหมู่

กลับหลังหันคนเดียว

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.5 ขั้นตอนในพิธีการปิดประชุมกอง (ต่อ)

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

รองผู้กำกับ

ตรวจเครื่องแบบด้านหลังของนายหมู่ แล้วสั่ง “กลับหลัง-หัน”

นายหมู่

กลับหลังหัน

รองผู้กำกับ

เดินตรวจเครื่องแบบลูกเสือคนถัดไป นายหมู่ก้าวตามรองผู้กำกับเช่นเดียวกับการตรวจในพิธีเปิด ขณะเดินให้เยื้องมาข้างหลังรองผู้กำกับเล็กน้อย

นายหมู่

ก้าวมาข้างหน้า 2 ก้าว

รองผู้กำกับ

เมื่อตรวจเครื่องแบบด้านหน้าของคนสุดท้ายเสร็จแล้ว ให้เดินอ้อมหลังเพื่อตรวจด้านหลัง การปฏิบัติให้ทำเช่นเดียวกับการตรวจด้านหน้า โดยมีนายหมู่เดินตามจนถึงลูกเสือที่อยู่หัวแถว ให้นายหมู่กลับเข้าที่เดิม

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.5 ขั้นตอนในพิธีการปิดประชุมกอง (ต่อ)

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

รองผู้กำกับ

เดินมายืนอยู่หน้านายหมู่

นายหมู่

สั่งลูกเสือในหมู่ทำความเคารพ และกล่าวขอบคุณเหมือนในพิธีเปิด แล้วสั่ง “ตามระเบียบ-พัก”

รองผู้กำกับ

ออกไปรายงานผลการตรวจเหมือนพิธีเปิดประชุมกอง เสร็จแล้วกลับไปยืนหลังเสาธงเช่นเดิม

ผู้กำกับ

สั่ง “กอง-ตรง” (เชิญตัวแทนหมู่บริการ) แล้วก้าวถอยหลังมายืนแนวเดียวกับเสาธงแล้วสั่ง “กอง-เคารพธงชาติ” ทำวันทยาวุธ ผู้ชักธงชาติที่อยู่ทางขวาเสาเชือกนำธงลงมายาว ๆ 3 ครั้ง แล้วครั้งที่ 4 กระตุกธงสั้น ๆ อย่าให้ธงชาติลงถึงพื้น ควรให้ชายธงอยู่ระดับบ่า คนทางขวานำธงไปผูกที่เสา ปฏิบัติเหมือนพิธีเปิด แล้วกลับไปยืนยังหมู่ของตน นำอาวุธมาถืออยู่ในท่าวันทยาวุธ ผู้กำกับและรองผู้กำกับปฏิบัติเช่นเดียวกับการชักธงชาติขึ้น

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.5 ขั้นตอนในพิธีการปิดประชุมกอง (ต่อ)

1. รองผู้กำกับเป็นผู้ตรวจและรายงาน (ต่อ)

ผู้กำกับ

เมื่อหมู่บริกรกลับไปอยู่ที่เดิมแล้ว ให้ก้าวมายืนหน้าเสาธงตามเดิม สั่ง “เรียบ-อาวุธ”

ลูกเสือ

เรียบอาวุธทุกคน

ผู้กำกับ

สั่ง “กอง-เลิก”

ลูกเสือ

ทำวันทยาขัตติยและกล่าวว่า “ขอบคุณครับ” แล้วเรียบอาวุธโดยไม่ต้องมีคำสั่ง ทำขวาหันแยกย้ายกันกลับไป (กรณีไม่มีอาวุธ ทำวันทยาหัตถ์)

3. พิธีเปิด-ปิดประชุมกอง

3.5 ขั้นตอนในพิธีการปิดประชุมกอง (ต่อ)

2. นายหมู่เป็นผู้ตรวจและรายงาน โดยมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

- 1) การตรวจ ปฏิบัติเหมือนรองผู้กำกับตรวจ โดยให้นายหมู่แทนรองผู้กำกับ และรองนายหมู่ทำหน้าที่แทนนายหมู่
- 2) การรายงาน ปฏิบัติเหมือนการรายงานของนายหมู่ในพิธีเปิดประชุมกอง

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญประกอบด้วยพิธีการสำคัญ 2 ขั้นตอน คือพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญและพิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

1. ความหมายของพิธีการรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ หมายถึงพิธีการที่แสดงว่าลูกเสือวิสามัญที่สมัครใหม่ก่อนที่จะเข้าสู่พิธีเข้าประจำกอง จะต้องมีการเรียนรู้ชีวิตของลูกเสือและทักษะลูกเสือ โดยมีพี่เลี้ยง 2 คน เป็นคนช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าและมีความสำเร็จในชีวิตลูกเสือต่อไป

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

2. ความเป็นมาของพิธีการรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

โดยลอร์ดเบเดน โพเอลล์ ได้นำหลักการเตรียมตัวเป็นอัศวินของอังกฤษมาเป็นแนวทางในการประกอบพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญซึ่งถือเป็นพิธีการที่สำคัญของลูกเสือวิสามัญใหม่ที่แสดงให้เห็นว่าต้องศึกษาทักษะความเป็นลูกเสือในทุกมิติ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของพี่เลี้ยง 2 คน ที่คอยช่วยเหลือให้บรรลุจุดประสงค์ต่อไป

สำหรับประเทศไทยภายหลังจากการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้ชั้นสูง รุ่นแรกในปี พ.ศ. 2506 แล้ว ผู้บังคับบัญชาที่เข้าร่วมการฝึกอบรมได้นำหลักและวิธีการต่างๆ ของลูกเสือวิสามัญไปขยายผล จัดให้มีการอบรมลูกเสือพี่เลี้ยง ตั้งกองลูกเสือวิสามัญและมีพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญขึ้น

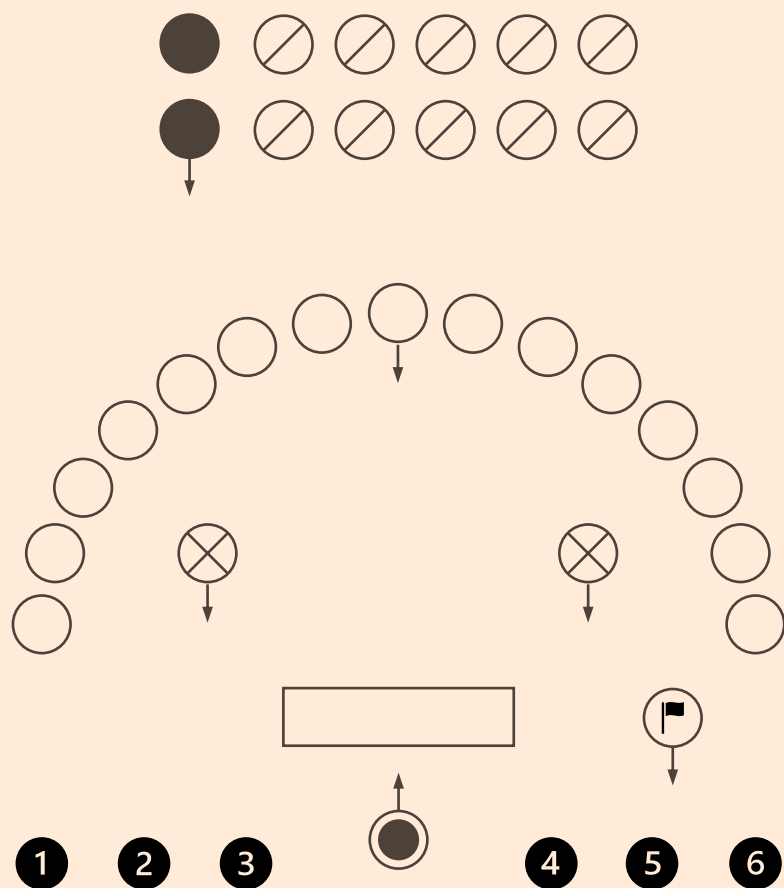
4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ

- 1) ให้กองลูกเสื่อวิสามัญยืนเป็นรูปครึ่งวงกลม เตรียมมลูกเสื่อวิสามัญยืนอยู่ข้างหลังนอกวงกลม ผู้กำกับลูกเสื่อวิสามัญยืนอยู่ตรงกลาง พี่เลี้ยงของลูกเสื่อใหม่ยืนหันหน้าเข้าหาผู้กำกับลูกเสื่อวิสามัญ ห่างประมาณ 3 เมตร

- โต๊ะพิธี
- ผู้ส่งมอบ
- เตรียมลูกเสือวิสามัญ
- ลูกเสือวิสามัญ
- ฟิเลียง
- ผู้กำกับลูกเสือ
- ผู้ถือธง
- ธงประจำกองลูกเสือวิสามัญ
- บี.พี.
- ร.6
- ร.10
- โต๊ะหมู่บูชา
- ธงชาติ

แผนผังพิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

- 2) ให้ผู้ส่งมอบตัวนำลูกเสือใหม่มายืนกลางวง ยืนอยู่กลางระหว่างพี่เลี้ยงกับผู้กำกับลูกเสือวิสามัญลูกเสือจากกลุ่ม ให้ผู้กำกับลูกเสือของลูกเสือนั้นเป็นผู้ส่งมอบตัว ส่วนลูกเสืออื่นๆ ให้ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเป็นผู้ส่งมอบ

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้ส่งมอบตัว

“ข้านำ (ออกนามลูกเสือ) เพื่อเข้าเป็นเตรียมมลูกเสือวิสามัญในกองลูกเสือของท่าน”

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

“ท่านพอใจแล้วหรือว่า เขากำลังพยายามหรือจะพยายามปฏิบัติตามพันธะของลูกเสือรวมทั้งการบำเพ็ญตนต่อสาธารณประโยชน์และจะเป็นสมาชิกที่ดีของกองลูกเสือวิสามัญต่อไป”

ผู้ส่งมอบตัว

“ข้าพอใจแล้ว”

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

“การเป็นลูกเสือวิสามัญเป็นการร่วมวงในหมู่พี่น้องที่นิยมชีวิตกลางแจ้งและให้บริการแก่ผู้อื่น การที่เจ้าประสงค์จะเข้าร่วมในกระบวนการนี้ เจ้าพร้อมจะเพิ่มพูนความรู้ภาคปฏิบัติของการลูกเสือและนิยมใช้ชีวิตกลางแจ้งแล้วหรือ”

ผู้สมัครใหม่

“ข้าพร้อมแล้ว”

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับลูกเสื่อวิสามัญ

“เจ้าทราบหรือไม่ว่า หน้าที่อันแรกของเจ้าคือบ้านของเราเอง และเจ้าจะพยายามสร้างฐานะของเจ้า”

ผู้สมัครใหม่

“ข้าทราบแล้ว”

ผู้กำกับลูกเสื่อวิสามัญ

“เจ้าพร้อมที่จะอบรมตัวเจ้าเพื่อให้บริการแก่ชุมชนหรือไม่”

ผู้สมัครใหม่

“ข้าทราบแล้ว”

ผู้กำกับลูกเสื่อวิสามัญ

“เจ้ายอมรับวิถีชีวิตดังที่ได้กำหนดไว้ในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสื่อหรือ”

ผู้สมัครใหม่

“ข้ายอมรับ”

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

“เมื่อเจ้าได้ให้ความมั่นใจเช่นนี้แล้วขอให้เจ้าทบทวนคำปฏิญาณของลูกเสือเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความจริงของเจ้า และเพื่อแสดงว่าได้รับเจ้าเข้าเป็นเตรียมมลูกเสือวิสามัญแล้ว”

กองลูกเสือแสดงรหัส

ผู้สมัครใหม่แสดงรหัส “ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า
ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ”

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ

สัมผัสมือซ้ายกับลูกเสือใหม่ แล้วกล่าวว่า “ข้าเชื่อในเกียรติของเจ้าว่าเจ้าจะทำดีที่สุดที่จะรักษาคำปฏิญาณนั้นไว้ บัดนี้ข้ารับเจ้าเข้าไว้เป็นเตรียมมลูกเสือวิสามัญในคณะพี่น้องลูกเสือแห่งโลกอันยิ่งใหญ่แล้ว”

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญประดับแถบติดไหล่สีเหลืองและสีเขียว คือแถบของลูกเสือสำรองและลูกเสือสามัญให้แก่ลูกเสือใหม่ และกล่าวว่า “แถบสีแดง” ซึ่งเป็นสีของลูกเสือวิสามัญนั้นยังขาดอยู่ ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจว่าต่อจากนี้ไปเจ้าจะต้องเตรียมตัวเพื่อเข้าเป็นสมาชิกอันสมบูรณ์ในกองลูกเสือวิสามัญ เพื่อการนี้ข้าขอมอบเจ้าให้แก่พี่เลี้ยงของเจ้าที่จะให้บรรลุนัดประสงค์ต่อไป

ให้พี่เลี้ยง 2 คนเข้ามาข้างหน้า พี่เลี้ยงอาวุโสยืนทางขวาของเตรียมมลูกเสือวิสามัญ พี่เลี้ยงคนรองยืนทางซ้าย ส่วนผู้ส่งมอบตัวให้ก้าวถอยหลังไป ให้พี่เลี้ยงอาวุโสกล่าวคำต้อนรับลูกเสือวิสามัญใหม่เป็นสมาชิกในกองลูกเสือวิสามัญด้วยถ้อยคำที่เหมาะสม แล้วนำไปยืนรวมกับลูกเสือวิสามัญใหม่ ผู้ซึ่งจะได้ต้อนรับด้วยวิธีการอันสมควร

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.1 พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ถ้าหากมีผู้สมัครเข้าเป็นเตรียมมลูกเสือวิสามัญหลายคนก็ให้เข้าแถวหน้ากระดานเรียงหมู่ปีดระยะและเข้ามาประกอบพิธีทีละ 1 หมู่ ก็ได้ และควรมอบหมายให้รองผู้กำกับลูกเสือวิสามัญคนใดคนหนึ่งถือพานใส่แถบสีคอยส่งให้ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ และควรกำหนดให้ลูกเสือใหม่ที่ประกอบพิธีเสร็จแล้วไปเข้าแถวรออยู่หลังผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ระยะห่าง 6 ก้าว

ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญประดับติดไหล่สีเหลือง-สีเขียว

4.

พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ

1. ความหมายของพิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ หมายถึงการเตรียมลูกเสือวิสามัญที่ได้รับการฝึกอบรมเครื่องหมายลูกเสือโลกครบตามหลักสูตรแล้ว ให้ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญในกองนั้น ๆ ดำเนินการจัดให้เตรียมลูกเสือวิสามัญเหล่านั้นเข้าพิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ

4.

พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

2. ความเป็นมาของพิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ

โดยลอร์ดเบเดน โพเอลล์ ได้นำหลักการของพิธีสาบานตนเป็นอัครวินของประเทศอังกฤษ มาเป็นแนวทางในการประกอบพิธีซึ่งถือเป็นพิธีการสำคัญของลูกเสือวิสามัญ โดยจะมีการกล่าว ทบทวนคำปฏิญาณของลูกเสือ ถือเป็นการให้คำมั่นสัญญากับผู้บังคับบัญชาและลูกเสือทุกคนว่า ต่อไปลูกเสือวิสามัญจะประพฤติปฏิบัติตัวตามคำปฏิญาณที่ได้ให้ไว้ และพร้อมที่จะเป็นแบบอย่าง ที่ดีของกองลูกเสือต่อไป

สำหรับพิธีการสำรวจตนเองในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2506 โดยการริเริ่มของนายอภัย จันทวิมล ได้นำผู้บังคับบัญชาที่ผ่านการอบรมเดินทางไปยังวัดสระเกศราชวรมหาวิหารเพื่อทำพิธีสำรวจตนเองก่อนและกลับไปทำพิธีเข้าประจำกอง ณ บริเวณเกาะลอย สวนลุมพินีอีกครั้งหนึ่ง จึงได้มีการนำพิธีการดังกล่าวมาใช้จนถึงปัจจุบัน

4.

พิธีรับเตรียมลูกเสื่อวิสามัน

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสื่อวิสามัน (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีสำรวจตัวเองก่อนเข้าประจำกองลูกเสื่อวิสามัน

- 1) จัดให้มีพิธีเข้าประจำกองในตอนกลางคืน ในสถานที่เงียบสงบ มีด จนกว่าจะเสร็จพิธีเข้าประจำกองลูกเสื่อวิสามัน
- 2) ลูกเสื่อวิสามันแต่งเครื่องแบบครบถ้วนเรียบร้อย นั่งที่ที่จัดไว้ อันเป็นที่นั่งที่สบายพอสมควร และสงบเงียบ
- 3) ประธานในพิธีกล่าวชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการสำรวจตัวเอง และพิธีเข้าประจำกองให้ทุกคนปฏิบัติด้วยศรัทธา สงบ จริงใจ และมีสมาธิที่แน่วแน่ ให้ถือว่าเป็นพิธีการที่สำคัญ ศักดิ์สิทธิ์ ไม่ควรทำเล่นๆ หรือสนุกสนาน ทุกคนต้องสงบและสำรวจอย่างแท้จริง

4.

พิธีรับเตรียมลูกเสื่อวิสามัน

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสื่อวิสามัน (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีสำรวจตัวเองก่อนเข้าประจำกองลูกเสื่อวิสามัน (ต่อ)

- 4) หลังจากทีประธานกล่าวถึงวัตถุประสงค์ตามข้อ 3) แล้ว ประธานจะกล่าวญาณ โดยปราศรัยถึงเกาะแก่งแห่งชีวิต ซึ่งจะเป็นตัวอุปสรรคขัดขวางมิให้การดำเนินชีวิตของคนเราดำเนินไปด้วยดี เกาะแก่งแห่งชีวิตดังกล่าวคืออุปสรรคต่าง ๆ ได้แก่ สุรา นารี ภาษี กีฬาบัตร พร้อมกล่าวอวยพรให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและโชคดีตลอดไป

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสือวิสามัญ

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีสำรวจตัวเองก่อนเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

- 5) กองลูกเสือวิสามัญได้เตรียมแผนการสำรวจตัวเองไว้ล่วงหน้าก่อนแล้ว โดยเขียนกฎลูกเสือ 10 ข้อ โดยย่อเช่น “มีเกียรติ” “ประพฤติชอบ” ลงบนก้อนหินขนาดใหญ่หรือกระดาษแผ่นใหญ่ แล้วแต่กรณี เพื่อให้ผู้พบอ่านง่าย จำนวน 10 แห่ง ตามกฎทั้ง 10 ข้อ แล้วนำก้อนหินหรือกระดาษตอกติดเสาหรือต้นไม้ไปตั้งไว้ในป่า (หากมี) หรือบริเวณรอบๆ สนาม โดยวางห่างกันเรียงลำดับกฎจากข้อ 1-10 โดยให้มีระยะห่างพอสมควร (สิ่งต่างๆ ดังกล่าวในข้อนี้ต้องเตรียมไว้ก่อนล่วงหน้าในตอนเย็นของวันสำรวจตัวเอง) พร้อมทั้งกำหนดบุคคลจำนวน 11 คน ประจำทั้ง 10 จุด และผู้ที่กล่าวสรุปอีก 1 คน ยืนประจำร่วมกับกฎข้อที่ 10 ทั้งนี้ผู้ประจำตามจุดจะต้องมีไฟฉายติดตัวไว้สำหรับอ่านข้อความ ซึ่งอธิบายความหมายของกฎลูกเสือแบบผู้ใหญ่นี้ได้ และในแต่ละจุดจะต้องมีตะเกียงจุดตั้งไว้เพื่อแสดงที่ตั้งด้วย เพราะลูกเสือจะต้องเดินผ่านโดยมีผู้กำกับลูกเสือนำทางไปเมื่อลูกเสือได้ฟังเรื่อง “การกล่าวปฏิญาณ” จบแล้ว

4.

พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีสำรวจตัวเองก่อนเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

- 6) ผู้กำกับลูกเสือหรือรองผู้กำกับลูกเสือคนใดคนหนึ่ง จะเป็นผู้พากองลูกเสือออกเดินทางไปในระหว่างความมืด ซึ่งเปรียบเสมือนผ่านวิถีทางแห่งชีวิตลูกเสือ โดยเรียกแถวลูกเสือให้อยู่ในรูปแถวตอนหมู่ (ตอนลึก) เมื่อเรียบร้อยแล้วถือไฟฉายเดินนำลูกเสือไปช้า ๆ ลูกเสือทุกคนอยู่ในความสงบและเดินตามผู้นำไป เมื่อถึงกฎข้อ 1 ให้ผู้นำแถว สั่งให้แถวลูกเสือหยุดแล้วให้สัญญาณด้วยไฟฉายแก่ผู้ประจำฐาน ซึ่งซ่อนตัวอยู่ไม่ให้ลูกเสือเห็น อ่านข้อความของกฎข้อ 1 และคำสอนประกอบด้วยเสียงที่ดังและหนักแน่นอย่างช้า ๆ ท่ามกลางความมืดอันสงบเงียบนั้น เมื่อจบข้อความแล้วผู้นำแถวก็นำลูกเสือผ่านฐานต่อไปตามลำดับจนครบทั้ง 10 ข้อ และในตอนท้ายสุดจะมีผู้กล่าวสรุปกฎทั้ง 10 ข้อ อีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ลูกเสือได้เข้าใจและแปลความหมายของกฎของลูกเสือแบบผู้ใหญ่

4.

พิธีรับเตรียมมลูกเสื่อวิสามัญ

4.2 พิธีการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสื่อวิสามัญ (ต่อ)

3. ขั้นตอนในพิธีสำรวจตัวเองก่อนเข้าประจำกองลูกเสื่อวิสามัญ (ต่อ)

- 7) หลังจากการกล่าวสรุปแล้ว ผู้นำแถวจึงนำแถวไปสู่ลานกว้างอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีโต๊ะหมู่บูชาตั้งอยู่พร้อมแล้ว ผู้นำแถวเชิญประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ผู้นำแถวและลูกเสื่อยืนพนมมือเสร็จแล้ว ผู้นำแถวมอบเทียน พร้อมทั้งคำสำรวจตัวเอง ให้ลูกเสื่อทุกคนนำเทียนไปต่อไฟจากเทียนที่โต๊ะหมู่บูชาหรือจากประธานในพิธี ลูกเสื่อแต่ละคนเมื่อรับของดังกล่าวแล้ว ให้แยกย้ายกันไปหาที่นั่งในบริเวณนั้น ต่างคนต่างนั่งให้ห่างกัน เสมือนนั่งอยู่โดดเดี่ยวแล้วพิจารณาตัวเองตามการสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสื่อวิสามัญที่ได้รับมา หากมีข้อใดที่ไม่อาจปฏิบัติได้หรือยากแก่การปฏิบัติ ให้พิจารณาสurveyตัวเองในข้อนั้นนาน ๆ อีกครั้งหนึ่ง หากยังถือปฏิบัติไม่ได้เช่นเดิม ลูกเสื่อผู้นั้นมีสิทธิ์เดินออกไปจากบริเวณที่สำรวจตัวเองได้ และไม่มีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมพิธีประจำกองลูกเสื่อวิสามัญในวันนั้น จนกว่าลูกเสื่อผู้นั้นจะผ่านการสำรวจตัวเองทุกข้อ จึงจะเข้าพิธีประจำกองลูกเสื่อวิสามัญได้ในวันต่อไป

การสมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ เริ่มต้นด้วยการสำรวจตัวเองก่อนดังต่อไปนี้

ก. เมื่อเรามีอายุมากขึ้น วันเวลาก็ยิ่งผ่านไปเร็วขึ้น เมื่อคิดดูจะเห็นว่าชีวิตของคนเรานั้นสั้นมากและในไม่ช้าก็จะสิ้นสุดลง ลูกเสือวิสามัญจึงควรถามตนเองว่า

1. ฉันได้ใช้เวลาในชีวิตของฉันให้เป็นประโยชน์สมกับที่ได้เกิดมาแล้วหรือ
2. ฉันได้ปล่อยเวลาให้หมดไปโดยไม่ได้ทำอะไรให้เป็นประโยชน์เลยหรือ
3. ฉันกำลังทำอะไรอยู่ที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ใครเลยหรือ
4. ฉันเสาะแสวงหาความเพลิดเพลินหรือหาเงินหรือหาทางก้าวหน้าให้แก่ตนเองมากเกินไปโดยมิได้พยายามช่วยเหลือผู้อื่นหรือ
5. ฉันเคยทำร้ายหรือทำให้ใครเดือดร้อนบ้างหรือไม่ ฉันทำอะไรเพื่อแก้ไขสิ่งที่ฉันผิดไปแล้วได้บ้าง
6. ฉันเคยได้ช่วยเหลือใครบ้างในชีวิตของฉัน มีใครอีกหรือไม่ที่ฉันจะช่วยเหลือ

ข. คติพจน์ของลูกเสือวิสามัญ คือ “บริการ” ฉะนั้น ถ้าได้เข้าร่วมเป็นลูกเสือวิสามัญก็คงจะได้มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมและทำงานเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ซึ่งถ้าฉันมิได้เป็นลูกเสือวิสามัญฉันก็จะมีโอกาสเช่นนั้น ลูกเสือวิสามัญจึงควรถามตนเองว่า

1. ฉันเข้ามาเป็นลูกเสือวิสามัญเพื่อความสนุกสนานที่จะได้เท่านั้นหรือ
2. ฉันตั้งใจจะบริการโดยการเสียสละอย่างจริงจังหรือไม่
3. ฉันเข้าใจความหมายของคำว่า “บริการ” อย่างไร
4. ฉันทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในงาน แผนงานหรือกระทำการใดของฉันบ้างหรือไม่
5. บริการอะไรที่ฉันทำได้ดีที่สุด ที่บ้าน ที่ทำงานและในเวลาว่างของฉัน

การสมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ เริ่มต้นด้วยการสำรวจตัวเองก่อนดังต่อไปนี้

- ค. บริการ ไม่ใช่เรื่องของเวลาว่างเท่านั้น บริการเป็นทัศนคติแห่งชีวิต ซึ่งมีช่องทางที่จะแสดงออกมาด้วยความสมัครใจของเราเอง เราไม่ได้ทำงานเพื่อนายจ้างใด ๆ ที่เราให้บริการเพราะเรามีจิตใจสูงการกระทำเช่นนี้แสดงว่าเราเป็นลูกผู้ชายเนื่องจากความสำเร็จการให้บริการย่อมแล้วแต่นิสัยใจคอของเราเองเป็นสำคัญ ฉะนั้นจึงต้องบังคับตัวเองให้อยู่ในวินัยเพื่อว่าเราจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
1. ฉันจะเพียรพยายามที่จะละหรือจะเลิกนิสัยชั่วทั้งหลายที่ได้มีมาแต่ก่อนแล้วหรือ
 2. อะไรที่เป็นจุดอ่อนในนิสัยใจคอของฉันบ้าง
 3. ฉันมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และชื่อตรงต่อครอบครัว ผู้บังคับบัญชา ผู้น้อย กระบวนการลูกเสือ เพื่อนของฉันและตัวของฉันเองหรือไม่
 4. ฉันเป็นผู้มีเกียรติ มีสัจจะ และเชื่อถือได้จริงหรือ
 5. ฉันมีใจหนักแน่น ร่าเริง และมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น หรือ
 6. ฉันมีสติ และประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจหรือ
 7. ฉันมีความมานะ อดทน ที่จะยืนหยัดในเมื่อโชคไม่เข้าข้างฉัน หรือ
 8. ฉันเป็นตัวของตัวเอง หรือฉันยอมเอาให้ผู้อื่นชักจูงไป
 9. ถ้าฉันมีใจเข้มแข็งพอที่จะหลีกเลี่ยงจากสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ เช่น การพนัน สุรา นารี หรือ
 10. ถ้าฉันมีข้อบกพร่องในสิ่งเหล่านี้ประการใด ฉันตกลงใจ ณ บัดนี้หรือไม่ว่า ฉันจะทำตัวให้ดีที่สุดที่จะแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น และสละให้สิ้นไปขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้มีกำลังใจที่จะก้าวไปข้างหน้าอย่างลูกผู้ชายสมเป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังของชาติบ้านเมืองข้าสืบไป

5.

พิธีเข้าประจำกอง

5.1 ความหมายของพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ หมายถึง พิธีการที่แสดงว่าเตรียมลูกเสือวิสามัญได้เจริญก้าวหน้า มีความรู้เพิ่มขึ้นมีทักษะทางการลูกเสือเพิ่มขึ้นผ่านการทดสอบจนเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พร้อมที่จะเป็นลูกเสือวิสามัญที่สมบูรณ์ และเพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือวิสามัญมีความภาคภูมิใจในความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิตการเป็นลูกเสือ

5.2 ความเป็นมาของพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

โดยลอร์ดเบเดน โพเอลล์ ได้นำหลักการของพิธีสาบานตนเป็นอัศวินของประเทศอังกฤษมาเป็นแนวทางในการประกอบพิธีเข้าประจำกองของลูกเสือวิสามัญ ถือเป็นพิธีการสำคัญของลูกเสือวิสามัญที่ต่อเนื่องจากพิธีสำรวจตนเองจากนั้นจึงเข้าสู่พิธีเข้าประจำกอง ซึ่งลูกเสือวิสามัญที่เข้าร่วมพิธีจะมีการกล่าวทบทวนคำปฏิญาณของลูกเสือ ถือเป็นการให้คำมั่นสัญญากับผู้บังคับบัญชาและลูกเสือทุกคนว่า ต่อไปลูกเสือวิสามัญจะประพฤติปฏิบัติตัวตามคำปฏิญาณที่ได้ให้ไว้ และพร้อมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีของกองลูกเสือต่อไป

5.

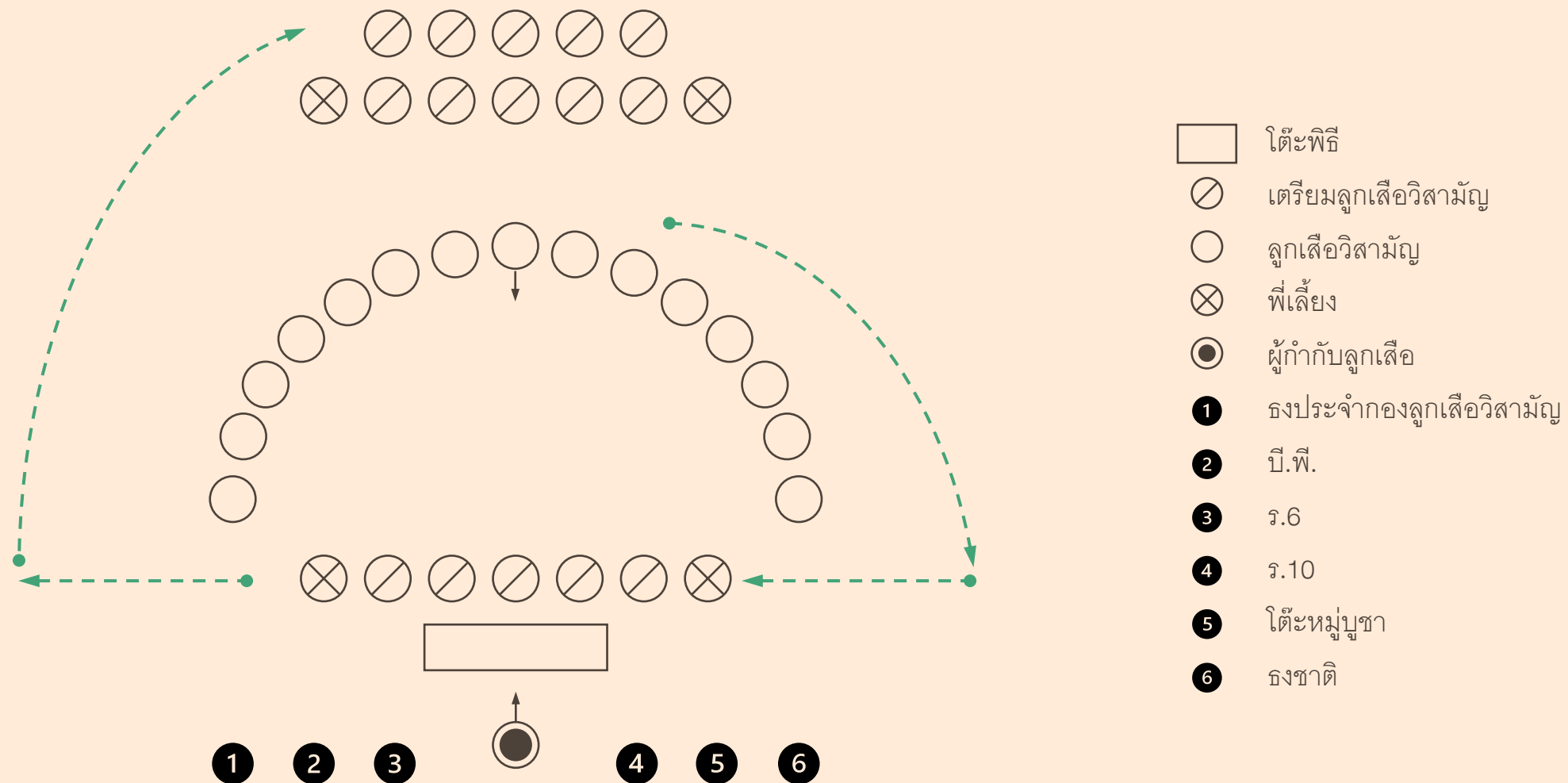
พิธีเข้าประจำกอง

5.2 ความเป็นมาของพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

สำหรับพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญในประเทศไทย เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2506 โดยการริเริ่มของนายอภัย จันทวิมล ซึ่งจัดให้มีการเปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้นเป็นครั้งแรก ณ บริเวณเกาะลอย สวนลุมพินี กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมจำนวน 66 คน และได้นำผู้บังคับบัญชาที่ผ่านการอบรมไปยังวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร เพื่อทำพิธีสำรวจตนเอง และกลับไปทำพิธีเข้าประจำกอง ณ บริเวณเกาะลอย สวนลุมพินีอีกครั้งหนึ่ง จึงได้มีการนำพิธีการดังกล่าวมาใช้จนถึงปัจจุบัน

5.3 ขั้นตอนในพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

ให้นำเตรียมลูกเสือวิสามัญในเครื่องแบบมายืนอยู่ข้างหน้ากองลูกเสือวิสามัญ และอยู่ระหว่างพี่เลี้ยง 2 คน มีโต๊ะพิธีซึ่งปูด้วยธงชาติ ผู้กำกับลูกเสือยืนด้านหนึ่งของโต๊ะพิธีหันหน้าเข้าหาลูกเสือที่จะเข้าประจำกอง แล้วเรียกชื่อผู้ที่เข้าพิธี และถามดังนี้

แผนผังพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

5. พิธีเข้าประจำกอง

5.3 ขั้นตอนในพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับ

(เรียกชื่อผู้สมัคร) “เจ้ามาที่นี่เพื่อที่จะเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญในคณะพี่น้องลูกเสือแห่งโลกอันยิ่งใหญ่หรือ”

ผู้สมัคร

“ครับ/ค่ะ”

ผู้กำกับ

“ถึงแม้ว่าเจ้าจะมีข้อยุ่งยากมาบ้างแล้วในอดีต แต่บัดนี้เจ้าก็ได้ตั้งใจที่จะทำให้ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้มีเกียรติ มีสัจจะ มีความซื่อตรงในการทำงานทั้งปวง พร้อมทั้งจะปฏิบัติชอบด้วยกาย วาจา ใจใช่หรือไม่”

ผู้สมัคร

“ใช่ครับ/ใช่ค่ะ”

ผู้กำกับ

“เจ้าได้คิดรอบคอบดีแล้วหรือว่า เจ้าพร้อมที่จะเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ”

ผู้สมัคร

“เข้าได้คิดรอบคอบดีแล้ว”

5. พิธีเข้าประจำกอง

5.3 ขั้นตอนในพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับ

“เจ้าเข้าใจหรือไม่ว่า คำว่า “บริการ” นั้นหมายความว่า ตลอดเวลาเจ้าจะต้องมีใจหนักแน่นต่อผู้อื่นทุกคนและเจ้าจะทำดีที่สุดเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ถึงแม้ว่าการช่วยเหลือนั้นไม่สะดวกหรือไม่เป็นที่พอใจหรือไม่เป็นที่ปลอดภัยแก่ตัวเองและเจ้าจะไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ในการให้บริการนั้น”

ผู้สมัคร

“ข้าเข้าใจดีแล้ว”

ผู้กำกับ

“เจ้าเข้าใจหรือไม่ว่าการที่จะเป็นลูกเสือวิสามัญนั้นเจ้ากำลังจะร่วมอยู่ในคณะลูกเสือที่ต้องการจะช่วยเหลือเจ้าให้สามารถปฏิบัติตามอุดมคติของเจ้าและเราขอให้เจ้าปฏิบัติตามข้อบังคับและคติพจน์ของเราในเรื่องการบริการแก่ผู้อื่น”

ผู้สมัคร

“ข้าเข้าใจดีแล้ว”

5. พิธีเข้าประจำกอง

5.3 ขั้นตอนในพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับ

“เพื่อความบริสุทธิ์ของพิธีการนี้ ข้าขอให้เจ้าชำระล้างมือของเจ้าเสียก่อน เพื่อเป็นเครื่องยืนยันว่าเจ้าได้ชำระมลทินอันชั่วหมองของเจ้าในอดีตหมดแล้ว จิตใจของเจ้าผ่องแผ้วบริสุทธิ์ดีแล้ว เจ้าจะยินยอมตามที่เราขอนี้หรือไม่”

ผู้สมัคร

(ก้าวออกมาข้างหน้า เอามือซ้ายจับธง มือขวาแสดงรหัส) ลูกเสือในกองลูกเสือวิสามัญทุกคนแสดงรหัส
“ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า
ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ”

5.

พิธีเข้าประจำกอง

5.3 ขั้นตอนในพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ (ต่อ)

ผู้กำกับ

(จับมือลูกเสือวิสามัญใหม่ด้วยมือซ้าย) “ข้าฯ เชื่อเจ้าว่าด้วยเกียรติของเจ้า เจ้าจะปฏิบัติตามคำปฏิญาณที่เจ้าให้ไว้แล้ว” (ติดแถบที่ไหล่แก่ลูกเสือวิสามัญและมอบเครื่องหมายให้ พร้อมกับกล่าว) “แถบที่ไหล่นี้มีสามสี คือ สีเหลือง สีเขียว และสีแดง สีเหล่านี้เป็นสีของลูกเสือทั้งสามประเภทที่อยู่ในวงพี่น้องลูกเสือ ข้าขอต้อนรับเจ้ามาอยู่ด้วย ขอให้สีทั้งสามนี้จงเป็นเครื่องเตือนใจให้เจ้าระลึกถึงหน้าที่ของเจ้ามีอยู่ต่อลูกเสือรุ่นน้อง และขอให้เจ้าระลึกถึงความรับผิดชอบของเจ้าในฐานะที่เป็นลูกเสือวิสามัญในการที่จะบำเพ็ญตนให้ดีที่สุดที่จะเป็นตัวอย่างแก่ลูกเสือรุ่นน้องต่อไป”

จากนั้นเมื่อลูกเสือได้ติดแถบสามสีเรียบร้อยแล้ว ให้กองลูกเสือวิสามัญก้าวเข้ามาล้อมรอบลูกเสือวิสามัญใหม่ ผู้กำกับลูกเสือกล่าวให้โอวาท ลูกเสือเก่า (ถ้ามี) หรือผู้กำกับลูกเสือกล่าวคำต้อนรับ จับมือแสดงความยินดีเป็นอันเสร็จพิธี